

Päähaku, teologian ja uskonntutkimuksen kandiohjelma

2. vaiheen koe 29.6.2020

1. Kysymys Teemu Tairan artikkelista Suivirsi ja kristinuskon ”kulttuuristuminen” katsomuksellisen monimuotoisuuden aikana (2019). Mitä Taira tarkoittaa kristinuskon ”kulttuuristumisella” ja miten se hänen mukaansa vaikuttaa valtakirkon asemaan Suomessa?

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **2min**

2. Kysymys Isto Peltomäen artikkelista Therapeutic turn: Pastoral care in Finnish Lutheranism before and after the 1960s (2019). Mitä oli vanhaluterilainen sielunhoito?

Valmistautumisaika: **30sek**

Vastausaika: **2min**

3. Ohessa katkelma kokeessa jaetusta aineistosta. Mistä teksti kritisoi Quintusta? ”[E]räs fryygalainen Quintus, joka oli vastikään tullut kotiseudultaan, pelästyi nähdessään pedot. Hän oli pakottanut itsensä ja joitakin muita ilmoittautumaan vapaaehtoisesti. Käslyhaltija taivutteli hänet hartaasti pyydellen vannomaan määrätyn valan ja uhraamaan epäjumalille. Tästä syystä, ystävät, emme ylistä niitä, jotka luovuttavat itsensä viranomaisten käsiin. Eihän evankeliumikaan opeta tekemään niin.”

Valmistautumisaika: **1min 30sek**

Vastausaika: **2min**

Päähaku, teologian ja uskonntutkimuksen kandiohjelma, toisen vaiheen mallivastaukset

Osa 1

”Kulttuuristuminen” tarkoittaa tavallisesti uskonnollisiksi ymmärrettyjen symbolien ja käytäntöjen luokittelua riittävässä määrin kulttuuriksi ja perinteeksi (x).

Artikkelissa ehdotetaan, että ”kulttuuristuminen” ylläpitää valtakirkkojen hegemoniaa yhteiskunnassa (x).

Kumpikin asia on mainittava, jotta vastaus hyväksytään.

Osa 2.

Vanhaluterilainen sielunhoito oli käytännössä uskonnollisten totuuksien välittämistä saarnaamisen ja liturgisten välineiden avulla (x), minkä tavoitteena oli sielun johdattaminen pelastukseen (x). Filosofisesti vanhaluterilainen sielunhoito perustui paternalistiselle absoluuttisen totuuden julistamiselle, mikä korostaa perusluterilaista käsitystä Jumalan lahjasta objektiivisena (x). Paternalistisen totuuden julistamisen ohella sielunhoito oli holhoavaa ja siihen liittyi kirkkokurin käyttö (x). Vanhaluterilainen sielunhoito perustui luterilaiseen puhdasoppisuuteen, ja vanhaluterilainen sielunhoito oli Suomen kirkon pääasiallinen pastoraalinen malli 1900-luvulle asti (x). Vanhaluterilaisen sielunhoidon taustalla oli keskiaikainen niin sanottu lumottu maailmankuva, jossa transsendenteja voimia pidettiin itsestään selvästi tosina. Tällaisen ajattelutavan viitekehyksessä uskonnollisten totuuksien välittämiseen keskittyneellä avulla voidaan katsoa olleen terapeutin vaikutus (x).

Hyväksytyssä vastauksessa on oltava vähintään kaksi x-kirjaimella merkittyä asiaa.

Osa 3.

Mallivastaus:

Teksti kritisoi Quintusta siitä, että:

- 1) hän pelästyi nähdessään pedot
- 2) hän vannoi valan ja uhraisi epäjumalille
- 3) hän oli ilmoittautunut vapaaehtoisesti (ja pakottanut muitakin ilmoittautumaan)

- 4) hän toimii evankeliumin opetuksen vastaisesti (evankeliumi ei opeta ilmoittautumaan vapaaehtoisesti)

Hyväksytyyn vastaukseen riittää mikä tahansa näistä.